

Xây dựng tiêu chí đánh giá chất lượng đội ngũ cán bộ Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh trong các trường đại học trên địa bàn thành phố Hà Nội hiện nay

Lê Công Nghĩa

Học viện Thanh Thiếu niên Việt Nam
Số 3 Chùa Láng, Láng Thượng,
Đống Đa, Hà Nội, Việt Nam
Email: nghiahvt@gmail.com

TÓM TẮT: *Chất lượng đội ngũ cán bộ Đoàn các trường đại học trên địa bàn thành phố Hà Nội là tổng hợp các giá trị, thể hiện sự thống nhất giữa số lượng, cơ cấu đội ngũ cùng với chất lượng của mỗi cán bộ, phản ánh mức độ, kết quả thực hiện cương vị, chức trách cùng với khả năng đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ của tổ chức Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh ở các trường đại học trong mỗi thời kì, giai đoạn cụ thể. Xây dựng được những tiêu chí cơ bản để đánh giá đúng chất lượng đội ngũ cán bộ Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh trong các trường đại học trên địa bàn thành phố Hà Nội hiện nay là vấn đề quan trọng, nhằm thúc đẩy sự phát triển chung của công tác đoàn, phong trào thanh niên trong nhà trường. Bài viết góp phần xác định rõ đặc điểm của đội ngũ cán bộ Đoàn đồng thời đưa ra những tiêu chí đánh giá chất lượng đội ngũ cán bộ Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh trong các trường đại học trên địa bàn thành phố Hà Nội hiện nay.*

TỪ KHÓA: Tiêu chí; đánh giá; chất lượng; cán bộ Đoàn; đội ngũ cán bộ Đoàn; trường đại học.

→ Nhận bài 28/8/2020 → Nhận bài đã chỉnh sửa 10/10/2020 → Duyệt đăng 25/02/2021.

1. Đặt vấn đề

Cán bộ (CB) và công tác CB luôn là nhân tố quyết định sự thành bại của cách mạng, quyết định đến công tác xây dựng Đảng, xây dựng bộ máy quản lí Nhà nước trong sạch, vững mạnh. V.I.Lênin đã từng khẳng định: “Trong lịch sử chưa có một giai cấp nào giành được quyền thống trị, nếu nó không đào tạo ra được hàng ngũ của mình những lãnh tụ chính trị, những đại biểu tiên phong có đủ khả năng tổ chức và lãnh đạo phong trào” [1]. Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng đã khẳng định: “CB là cái gốc của mọi công việc”, “Muốn việc thành công hoặc thất bại đều do CB tốt hoặc kém” [2]. Trong quá trình lãnh đạo cách mạng, Đảng ta luôn quan tâm đặc biệt đến công tác CB và chăm lo xây dựng đội ngũ CB ngày càng lớn mạnh về mọi mặt, là nhân tố quyết định đến việc thực hiện thắng lợi nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc và xây dựng thành công chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam.

CB Đoàn Thanh niên Cộng sản (TNCS) Hồ Chí Minh thuộc nhóm CB lãnh đạo tổ chức chính trị - xã hội, là CB kế cận của Đảng, là CB của Đảng trực tiếp tổ chức các phong trào thanh niên, làm công tác thanh niên. Trong bài phát biểu tại Đại hội Đoàn toàn quốc lần thứ X, đồng chí Nguyễn Phú Trọng đã chỉ rõ: “Công tác thanh niên là công tác mang tính chiến lược có ý nghĩa sống còn của dân tộc”, muốn làm tốt công tác này cần có một đội ngũ CB Đoàn có chất lượng cao. Trong xu thế hội nhập và phát triển đòi hỏi công tác thanh niên cần có những thay đổi mạnh mẽ để ngày càng đáp ứng yêu cầu của thời đại, của công tác đoàn và phong trào thanh niên. Chính vì vậy, CB Đoàn nói chung, CB Đoàn trong các trường đại

học (ĐH) trên địa bàn thành phố Hà Nội nói riêng cần có bản lĩnh chính trị, đạo đức, lối sống tốt, trình độ chuyên môn thật sự vững vàng. Muốn có một đội ngũ CB Đoàn ở các trường ĐH vững mạnh, vừa “hồng” vừa “chuyên” cần phải nâng cao hơn nữa chất lượng của cả đội ngũ. Việc xác định những tiêu chí đánh giá chất lượng đội ngũ CB Đoàn các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội góp phần quan trọng trong việc định rõ những nội dung cần làm, cần giải quyết để xây dựng đội ngũ CB này ngày càng phát triển về mọi mặt.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Đội ngũ cán bộ Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh các trường đại học trên địa bàn thành phố Hà Nội

Hiện nay, thành phố Hà Nội là một trong hai trung tâm giáo dục (GD) ĐH lớn nhất cả nước, có 66 trường ĐH (Bao gồm tất cả các trường có đào tạo trình độ ĐH và không bao gồm các trường trong khối quân đội, công an) trong đó có 54 trường công lập và 12 trường dân lập. Các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội có khoảng hơn 23.000 giảng viên, trong đó có khoảng 20.000 giảng viên các trường ĐH công lập và trên 3.000 giảng viên các trường ĐH dân lập. Các trường ĐH ở Hà Nội cũng tập trung số lượng sinh viên (SV) lớn so với cả nước, có khoảng hơn 600.000 SV (so với hơn 1,7 triệu SV cả nước) trong đó có hơn 550.000 SV công lập và khoảng 50.000 SV ngoài công lập (so với 1.5 triệu SV công lập cả nước và 244.000 SV dân lập cả nước). Trong những năm gần đây, số giảng viên và SV các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội có xu hướng giảm xuống do

tư duy chọn trường, chọn nghề của học sinh cả nước khác hơn so với trước đây. Tuy nhiên, nhìn chung chất lượng giảng dạy và học tập của các trường ĐH địa bàn thành phố Hà Nội ngày càng được nâng cao. Theo Quyết định 289-QĐ/TW ngày 08 tháng 02 năm 2010 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về việc ban hành Quy chế CB Đoàn TNCS Hồ Chí Minh đã quy định CB Đoàn gồm: 1/ Những người giữ chức danh bí thư chi đoàn, phó bí thư, bí thư đoàn cấp cơ sở trở lên; 2/ Những người làm việc trong các cơ quan chuyên trách của Đoàn và trực tiếp làm công tác đoàn, hội, đội, phong trào thanh thiếu nhi từ cấp huyện và tương đương trở lên; 3/ Trợ lý thanh niên, CB ban thanh niên trong Quân đội nhân dân, uỷ viên ban công tác thanh niên các cấp trong Công an nhân dân.

Đội ngũ CB là tập hợp những con người thành một lực lượng có số lượng, cơ cấu, chất lượng (nghề nghiệp, trình độ, tuổi đời, thâm niên công tác, giới tính, ...) tương ứng với yêu cầu, nhiệm vụ chính trị, chức năng của một tổ chức, một lĩnh vực hoạt động nhất định. CB Đoàn trong các trường ĐH được hiểu là CB hoạt động trong hệ thống tổ chức của Đoàn TNCS Hồ Chí Minh ở các trường ĐH trực tiếp thực hiện công tác vận động, GD thanh thiếu nhi theo chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước, Điều lệ Đoàn và những quy định của nhà trường.

CB Đoàn trong các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội có hai loại là: CB Đoàn chuyên trách và CB Đoàn không chuyên trách.

- *CB Đoàn chuyên trách* các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội là CB được tuyển chọn, tuyển dụng hoặc hợp đồng lâu dài làm công tác vận động thanh, thiếu nhi đồng thời hưởng lương từ ngân sách nhà nước, các phụ cấp khác của nhà trường để làm công tác Đoàn; thông qua các loại hình hoạt động khác nhau để tuyên truyền, vận động thuyết phục đoàn viên thanh niên thực hiện tốt chủ trương, đường lối chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước.

- *CB Đoàn không chuyên trách* (kiêm nhiệm) các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội là CB, giảng viên, nghiên cứu viên đang phụ trách công tác chuyên môn khác nhưng được phân công giữ một chức danh của Đoàn trong nhà trường.

Như vậy, đội ngũ CB Đoàn các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội là những người được bầu cử hoặc tuyển dụng và đang giữ các chức vụ bao gồm: Bí thư chi đoàn, Bí thư Liên chi Đoàn, Bí thư, Phó Bí thư Đoàn, CB Đoàn chuyên trách trong các trường ĐH. Là những CB trẻ tuổi, năng động, sáng tạo trong công tác thanh niên, bao gồm cả những CB làm kiêm nhiệm và CB làm chuyên trách, CB là viên chức, CB là SV. Là những người trực tiếp thực hiện công tác vận động, GD thanh niên theo chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước, Điều lệ Đoàn, những quy định của nhà trường dưới sự lãnh đạo trực tiếp của cấp ủy Đảng cùng cấp và của tổ chức đoàn cấp trên, là chủ thể quan trọng trong việc thực hiện công tác thanh niên tại nhà trường.

2.2. Đặc điểm đội ngũ cán bộ Đoàn các trường đại học trên địa bàn thành phố Hà Nội

Thứ nhất, hầu hết đội ngũ CB Đoàn các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội có tuổi đời còn rất trẻ (đa số dưới 35 tuổi) được lựa chọn từ nhiều đối tượng khác nhau.

Theo Quy chế CB Đoàn TNCS Hồ Chí Minh của Ban Chấp hành Trung ương Đảng ban hành ngày 08 tháng 02 năm 2010 đối với tổ chức đoàn tương đương cấp cơ sở, tuổi CB Đoàn không quá 35, đối với CB, giảng viên làm CB Đoàn không quá 37 tuổi, đối với SV tuy chưa quy định rõ tuổi làm CB Đoàn nhưng được hiểu không quá 35 tuổi. Với quy định như trên nên hầu hết CB Đoàn các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội đều có tuổi dưới 35. Đây được coi là độ tuổi thanh niên đầy hoài bão, nhiệt huyết.

Không chỉ trong độ tuổi còn trẻ, đội ngũ CB Đoàn các trường ĐH ở Hà Nội còn bao gồm nhiều đối tượng, thành phần khác nhau. Đối với bí thư chi đoàn đa số đều là SV, CB, giảng viên được phân công làm bí thư chi đoàn khi phụ trách các chi đoàn CB, giảng viên. Bí thư liên chi đoàn đại đa số được các khoa, phòng bổ trí CB hoặc giảng viên phụ trách, rất ít liên chi đoàn ở các trường ĐH bổ trí SV giữ chức vụ bí thư. Bí thư đoàn trường, phó bí thư đoàn trường được đảng ủy, ban giám đốc, giám hiệu các nhà trường phân công CB hoặc giảng viên phụ trách. Đây là một chức vụ quan trọng của nhà trường và thường nằm trong ban chấp hành Đảng bộ. CB Đoàn chuyên trách được tuyển dụng vào các trường ĐH theo hình thức thi tuyển hoặc xét tuyển phụ trách công tác đoàn, hiện nay đội ngũ CB Đoàn chuyên trách phân bố không đều giữa các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội, có trường có 02 CB, có trường 01 CB, có trường chưa bổ trí CB Đoàn chuyên trách.

Thứ hai, đội ngũ CB Đoàn các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội có nhiều người tài năng song thời gian làm công tác đoàn ngắn và sớm phát triển sang các lĩnh vực hay vị trí công tác khác.

Đối với CB Đoàn nói chung, độ tuổi công tác thường từ 20 tuổi đến 35 tuổi. Như vậy, nếu công tác lâu năm có thể lên đến 15 năm kinh nghiệm. Tuy nhiên, với đặc thù đào tạo trình độ ĐH hiện nay ở các trường chỉ từ 4 - 6 năm, đội ngũ CB Đoàn các trường ĐH là SV thường giữ chức vụ ngắn. Với đối tượng là CB, giảng viên thường trong độ tuổi còn trẻ và có quy hoạch CB nguồn vào các vị trí chủ chốt của đơn vị nên được phân công phụ trách đoàn thanh niên để được rèn luyện, thử thách trong một giai đoạn nhất định trước khi được nhận nhiệm vụ mới ở các khoa, phòng chuyên môn.

Trong quá trình công tác của mình, việc thay đổi vị trí công tác trong nội bộ tổ chức Đoàn của đội ngũ CB Đoàn ở các trường ĐH diễn ra thường xuyên và liên tục theo nhiệm kỳ công tác hoặc theo sự luân chuyển, điều động của cơ quan, đơn vị. Sự thay đổi này tác động không nhỏ đến cơ cấu tổ chức cũng như các phong trào đoàn thanh niên trong nhà trường.

Thứ ba, trong đội ngũ CB Đoàn ở các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội, hầu hết là kiêm nhiệm, thường được thay đổi liên tục theo nhiệm kỳ đại hội và theo năm học.

Việc kiêm nhiệm của CB Đoàn ở các trường ĐH là chủ yếu, công việc chính của họ không phải là công tác thanh niên, phong trào thanh niên mà là các công việc khác như: đối với CB Đoàn là SV công việc học tập là quan trọng nhất, cần chú trọng nhất. Đối với CB Đoàn là CB, giảng viên thì việc giảng dạy hay công việc chuyên môn trong nhà trường là công việc chính,... Từ vấn đề này dẫn đến việc tham gia lãnh đạo, chỉ đạo công tác đoàn và phong trào thanh niên từ đội ngũ CB Đoàn ở đây gặp nhiều khó khăn, nhất là về mặt thời gian công tác. Đa số họ tham gia công tác đoàn là làm công việc ngoài giờ lao động, giờ hành chính để đảm bảo vừa hoàn thành nhiệm vụ của cá nhân, của cơ quan, đơn vị vừa hoàn thành nhiệm vụ của người CB Đoàn.

Thứ tư, đội ngũ CB Đoàn các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội hầu hết là những người có trình độ cao, nhiệt tình trong công tác đoàn và phong trào thanh thiếu niên, chăm lo lợi ích cho đoàn viên, thanh niên, SV.

Với đội ngũ CB Đoàn là CB, giảng viên ở các trường ĐH đại đa số họ đều là những người có trình độ cao về chuyên môn cũng như lý luận chính trị. Trong số họ có những người có trình độ tiến sĩ, thạc sĩ, có bằng trung cấp, cao cấp lý luận chính trị, được đào tạo các kỹ năng về chuyên ngành hay công việc họ đang đảm nhận. Các công trình nghiên cứu khoa học cấp cơ sở, cấp bộ cũng như các bài báo trong nước, quốc tế đã khẳng định được vị trí về chuyên môn vững chắc trong nhà trường của đội ngũ này. Đây được coi là hành trang thuận lợi để mỗi CB Đoàn trong các trường ĐH phấn đấu, phát triển về mọi mặt, cống hiến sức trẻ, tài năng cho cơ quan, đơn vị và cho xã hội.

Thứ năm, đội ngũ CB Đoàn các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội là những người có hiểu biết sâu sắc về thanh niên, SV, có kỹ năng công tác thanh thiếu niên, nghiệp vụ xây dựng Đoàn, phương pháp công tác Đoàn.

Độ tuổi trung bình của đội ngũ CB Đoàn các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội khoảng 25 đến 26 tuổi. Họ đều đang trong độ tuổi thanh niên theo quy định của luật thanh niên. Họ là thanh niên nên hơn ai hết họ hiểu được thanh niên mong muốn gì, hiểu được những thuận lợi và khó khăn của đoàn viên, SV mình quản lý. Quá trình công tác, học tập, rèn luyện trong môi trường đoàn thanh niên với những đoàn viên, SV trẻ trung năng động cộng với tinh thần, trách nhiệm tập thể cao đội ngũ CB Đoàn các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội đã thường xuyên được tiếp xúc, tham gia phong trào cùng thanh niên, SV. Từ một đoàn viên bình thường khi tham gia hoạt động đoàn, họ đã khẳng định được vị trí của mình trong lòng đoàn viên, SV khác và được tin tưởng bầu giữ các chức vụ quan trọng trong tổ chức đoàn. Sự hiểu biết sâu sắc về đoàn viên, SV giúp đội ngũ này có được uy tín cao trong hoạt động công tác thanh niên, đây là điều thuận lợi cho người CB trưởng thành và phát triển hơn nữa.

2.3. Tiêu chí đánh giá chất lượng đội ngũ cán bộ Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh các trường đại học trên địa bàn thành phố Hà Nội

Một là, số lượng CB Đoàn các trường ĐH trên địa

bàn thành phố Hà Nội so với tổ chức, biên chế và yêu cầu nhiệm vụ. Số lượng CB Đoàn các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội được xác định từ chức năng, nhiệm vụ của các trường ĐH cũng như cơ cấu, số lượng đoàn viên, SV ở từng thời kì, đáp ứng yêu cầu GD - đào tạo của nhà trường. Số lượng CB Đoàn đầy đủ, cơ cấu hợp lý còn được đặt ra trong mối quan hệ giữa vị trí, vai trò, chức năng, nhiệm vụ của các trường ĐH với sự phát triển của tổ chức Đoàn TNCS Hồ Chí Minh. Sự bổ sung kịp thời số lượng CB Đoàn là phải xuất phát từ yêu cầu chung của tổ chức cũng như yêu cầu của công tác thanh niên ở các trường ĐH trong từng giai đoạn lịch sử nhất định.

Số lượng CB đủ và cơ cấu hợp lý mới có thể đáp ứng được yêu cầu phát triển của tổ chức Đoàn TNCS Hồ Chí Minh cũng như sự phát triển của các trường ĐH trong giai đoạn hội nhập. Đồng thời, còn đáp ứng yêu cầu xây dựng đội ngũ CB của Đảng và Nhà nước trong quá trình đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước hiện nay. Số lượng CB Đoàn các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội cần cân đối với số lượng SV cũng như chức năng, nhiệm vụ đào tạo của mỗi nhà trường. Nếu số lượng CB Đoàn quá mỏng sẽ ảnh hưởng trực tiếp đến nhiệm vụ chính trị của nhà trường cũng như công tác đoàn, phong trào thanh niên. Ngược lại, số lượng CB Đoàn quá đông đảo dẫn đến sự khó khăn trong điều hành, lãnh đạo công tác thanh niên cũng như việc thực hiện nhiệm vụ chính trị ở các trường ĐH.

Với quá trình hội nhập và phát triển GD, đào tạo, các trường ĐH hiện nay đại đa số đều đào tạo theo hình thức tín chỉ, tức là lấy người học làm trung tâm, tập trung sự phát huy tính tích cực, chủ động từ phía SV. Đây là mô hình phù hợp với điều kiện phát triển của xã hội, tuy nhiên các lớp học theo mô hình niên chế trước đây không còn. Chính vì vậy, dẫn đến đội ngũ CB Đoàn cũng bị thay đổi theo mô hình đào tạo. Số lượng CB Đoàn các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội hiện nay cũng cần phải điều chỉnh để phù hợp với nhiệm vụ phát triển mới của nhà trường.

Thực tế cho thấy, khi số lượng CB Đoàn ở các trường ĐH đầy đủ theo yêu cầu, nhiệm vụ thì công tác Đoàn và phong trào thanh niên phát triển một cách mạnh mẽ. Ngược lại, khi số lượng CB Đoàn không đáp ứng được yêu cầu, nhiệm vụ của nhà trường cũng như tổ chức Đoàn thì các hoạt động sẽ bị ảnh hưởng rất nhiều, đặc biệt là những nhiệm vụ mang tính chất chiến lược của tổ chức. Cần bổ sung đầy đủ, kịp thời nguồn CB Đoàn cho các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội là vấn đề quan trọng trong quá trình phát triển chung của tổ chức Đoàn trong nhà trường.

Hai là, mức độ cân đối, hợp lý, tính đồng bộ, toàn diện về cơ cấu đội ngũ CB Đoàn trong các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội.

Cơ cấu đội ngũ CB Đoàn các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội là sự biểu hiện của sự cân đối, hợp lý, đồng bộ, toàn diện trên các mặt như: tỉ lệ nam nữ, tỉ lệ giữa CB Đoàn là SV với CB Đoàn là giảng viên, tỉ lệ giữa CB Đoàn có trình độ cao với tỉ lệ CB Đoàn có trình

độ thấp, tỉ lệ về độ tuổi giữ chức vụ CB Đoàn. Trong cơ cấu này, muốn đội ngũ có chất lượng cao cần phải quan tâm đến toàn bộ các vấn đề một cách sâu sắc và bằng những chủ trương, biện pháp cụ thể. Để đảm bảo cơ cấu CB hợp lí là điều không dễ đối với bất kể tổ chức nào và tổ chức đoàn thanh niên cũng vậy. Đặc biệt đối với đoàn thanh niên ở các trường ĐH với mật độ đoàn viên, SV đông đảo, sự thay đổi về mặt cơ học một cách nhanh chóng so với các tổ chức khác thì việc sắp xếp đội ngũ CB Đoàn thật sự hợp lí là điều rất quan trọng để đảm bảo việc ổn định, phát triển.

Tỉ lệ nam, nữ là CB Đoàn ở các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội cần được quan tâm để đảm bảo chất lượng của cả đội ngũ. Tỉ lệ này cần được cân đối ngay trong quá trình quy hoạch, phân công nhiệm vụ. Thực tế cho thấy, nếu tỉ lệ CB Đoàn là nam quá lớn so với nữ hoặc ngược lại sẽ là rào cản lớn trong việc thực hiện các nhiệm vụ công tác thanh niên nhất là trong giai đoạn hội nhập, phát triển. Tỉ lệ này cân đối cũng thể hiện rõ sự công bằng về mặt hoạt động xã hội đối với cả nam và nữ. Khi có được cân đối hợp lí, tỉ lệ này sẽ tạo ra động lực lớn cho CB Đoàn phấn đấu, rèn luyện để có thể trở thành những thủ lĩnh chính trị của thanh niên ở các trường ĐH, từ đó phát triển về mọi mặt và nâng cao chất lượng của đội ngũ mình.

Ở các trường ĐH nói chung và các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội nói riêng, việc cơ cấu hợp lí, đồng bộ, toàn diện tỉ lệ giữa CB Đoàn SV với CB Đoàn giảng viên là vấn đề rất quan trọng. Tỉ lệ này được đảm bảo dựa trên chức năng, nhiệm vụ cũng như số lượng đoàn viên, SV trong các trường ĐH. Việc sắp xếp hợp lí phải dựa trên cơ sở nhiệm vụ công tác đoàn và phong trào thanh niên ở mỗi trường ĐH, vì ở mỗi trường có những đặc thù ngành, nghề riêng biệt. Sự cân đối giữa việc phân công CB, giảng viên nhà trường giữ chức danh CB Đoàn chủ chốt như Bí thư Đoàn trường, phó Bí thư Đoàn trường, Bí thư liên chi đoàn, Phó Bí thư liên chi đoàn với việc phân công đoàn viên là SV giữ các chức danh như bí thư chi đoàn, Bí thư liên chi đoàn, Phó Bí thư liên chi đoàn hay phó bí thư đoàn trường, ... là điều cần được sắp xếp hợp lí để đảm bảo chất lượng công việc của đội ngũ này.

Có thể nhận thấy, đội ngũ CB Đoàn các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội có trình độ tương đối khác nhau về mọi mặt. Đối với đối tượng CB Đoàn là SV thì đa số họ đều chưa tốt nghiệp ĐH. Có rất ít CB Đoàn là SV đã từng học xong trình độ cử nhân hay cao hơn. Đối với đối tượng CB Đoàn là CB, giảng viên thì hầu hết họ đều đã hoàn thành chương trình cử nhân, có nhiều đồng chí đã có học vị cao trong nhà trường. Chính vì sự mất cân đối này cho nên khi đưa vào các tiêu chuẩn để tuyển chọn CB Đoàn các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội cần chú trọng đến chức năng, nhiệm vụ của từng chi đoàn, liên chi đoàn, đoàn trường cho phù hợp, tránh sự mất cân đối giữa CB, giảng viên và SV.

Ba là, phẩm chất, trình độ, năng lực và phương pháp, tác phong công tác của đội ngũ CB Đoàn các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội. Phẩm chất chính trị và đạo đức cách mạng, đó là mục tiêu phấn đấu và lí tưởng

hướng tới của đội ngũ CB nói chung và đội ngũ CB Đoàn các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội nói riêng, có sự bồi dưỡng tự nguyện phẩm chất chính trị và đạo đức cách mạng với sự hỗ trợ của tổ chức và đoàn thể thì CB Đoàn mới có thể chiến thắng được chủ nghĩa cá nhân, chủ nghĩa cơ hội, cục bộ. Phẩm chất chính trị và đạo đức cách mạng là điều mà mỗi CB Đoàn không thể thiếu, bởi hoạt động đoàn thể cũng là hoạt động chính trị. Chính trị là khoa học, do đó hoạt động chính trị tự giác đòi hỏi phải có giác ngộ chân lí khoa học, nắm vững lí luận, không ngừng học tập, nghiên cứu nâng cao trình độ lí luận, tức là nắm vững quy luật, giác ngộ chân lí. Vậy, phẩm chất chính trị phải được đảm bảo bởi đạo đức, phẩm chất chính và đạo đức liên quan trực tiếp tới đời sống, công việc hằng ngày của CB Đoàn các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội càng phải chú trọng tới cơ sở đạo đức của nó.

Nội dung phẩm chất chính trị, đạo đức cách mạng của đội ngũ CB Đoàn các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội mang tính lịch sử, cụ thể. Nó được quy định bởi yêu cầu, nhiệm vụ của chính trị của tổ chức đoàn và nhà trường trong từng thời kỳ và được quy định bởi chức năng, nhiệm vụ của từng loại CB. Đội ngũ CB Đoàn các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội phải là những người có phẩm chất chính trị vững vàng, có đạo đức tốt và có lối sống trong sáng, mẫu mực nhất là đối với đoàn viên, SV. Nội dung phẩm chất chính trị, đạo đức cách mạng của đội ngũ CB Đoàn các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội vừa có tính phổ quát vừa có tính đặc thù. Tính phổ quát về phẩm chất chính trị, đạo đức cách mạng của đội ngũ này được quy định trong quan điểm và tiêu chuẩn CB Đoàn, theo yêu cầu nhiệm vụ chính trị của tổ chức Đoàn và các trường ĐH.

Chất lượng đội ngũ CB Đoàn các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội còn được thể hiện rõ ở trình độ và năng lực thông qua các hoạt động đoàn và phong trào thanh thiếu niên cũng như các hoạt động của nhà trường. Trình độ của CB Đoàn các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội chính là khả năng, sự hiểu biết sâu sắc về những vấn đề, công việc mình làm bao gồm: trình độ học vấn, trình độ chuyên môn và trình độ văn hóa. Để đánh giá một CB Đoàn có chất lượng cao cần chú ý đến trình độ học vấn của họ, trình độ học vấn ở đây được xác định thông qua quá trình học tập, rèn luyện trên ghế nhà trường và kết quả của bằng cấp họ nhận được. Có trình độ học vấn cao là điều kiện quan trọng cho việc phát triển các tư duy sáng tạo trong quá trình làm công tác đoàn của mỗi CB Đoàn các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội. Trình độ chuyên môn giúp cho CB Đoàn các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội có thể thực hiện và hoàn thành tốt những nhiệm vụ công tác thanh niên được giao phó. Muốn như vậy, họ phải được đào tạo, bồi dưỡng thường xuyên các chương trình dành cho CB Đoàn. Chất lượng đội ngũ CB Đoàn các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội cũng cần có trình độ văn hóa cao để có thể thích ứng với điều kiện phát triển của đất nước cũng như công tác thanh niên.

Để đánh giá được chuẩn xác chất lượng đội ngũ CB

Đoàn các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội cũng cần chú trọng đến phong cách làm việc của họ. Phong cách CB Đoàn chính là cung cách sinh hoạt, làm việc, những hành vi, hành động, cách ứng xử, ... tạo nên nét riêng của CB Đoàn. Phong cách CB Đoàn có thể được hiểu là phong cách lãnh đạo bao gồm tất cả những nguyên tắc, chuẩn mực, phương pháp và cách thể hiện trong việc thực hiện nhiệm vụ chính trị để đạt được những mục tiêu đã đề ra. CB Đoàn cũng là CB chính trị. Vì vậy, việc học tập phong cách làm việc của Hồ Chí Minh là yêu cầu bức thiết, trong đó có: phong cách làm việc khoa học, phong cách làm việc có kế hoạch, phong cách làm việc đúng giờ, phong cách đổi mới, sáng tạo, không chấp nhận lối cũ, đường mòn. Đội ngũ này nếu có phong cách làm việc tốt thì chất lượng công tác thanh niên sẽ rất cao, ngược lại nếu không tuân thủ những nguyên tắc và không tạo ra cho mình được phong cách làm việc sẽ khó có thể giải quyết được những nhiệm vụ của tổ chức giao phó. Phong cách làm nên giá trị cốt lõi của đội ngũ CB Đoàn các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội. Vì vậy, chất lượng đội ngũ phụ thuộc rất lớn vào yếu tố này.

Bốn là, mức độ kết quả thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao của đội ngũ CB Đoàn các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội. Đánh giá chất lượng đội ngũ CB Đoàn các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội không thể không đánh giá kết quả thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao của họ, vì đó là thước đo cơ bản về trình độ, phẩm chất và năng lực của mỗi người và của cả đội ngũ. Đánh giá kết quả thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao chính là xem xét mức độ đóng góp của đội ngũ CB Đoàn các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội trong việc thực hiện nhiệm vụ công tác thanh niên cũng như các hoạt động của nhà trường. Bởi lẽ, trong hệ thống tổ chức của các trường ĐH, đội ngũ CB Đoàn là một thành tố giữ vai trò quan trọng trong việc thực hiện nhiệm vụ chính trị của các trường đó. Chất lượng đội ngũ này, suy cho cùng là mức độ đóng góp của họ trong quá trình họ lãnh đạo, tiên phong trong phong trào đoàn và công tác thanh niên ở các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội.

Kết quả thực hiện chức trách, nhiệm vụ của đội ngũ CB Đoàn các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội còn được xem xét ở sự đánh giá của đoàn viên, SV trong nhà trường. Trong những quan hệ ở các trường ĐH, quan hệ giữa đội ngũ CB Đoàn và đoàn viên, SV là một trong những quan hệ cơ bản, thông qua quan hệ này có thể đánh giá về chất lượng công tác thanh niên trong nhà trường; có thể đánh giá quá trình xây dựng và phát triển của các trường ĐH. Đội ngũ CB Đoàn các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội có chất lượng cao là đội ngũ hoàn thành tốt chức trách, nhiệm vụ được giao, đồng thời được đoàn viên, SV ghi nhận trong các hoạt động đoàn cũng như các hoạt động khác của nhà trường.

Kết quả việc thực hiện các chức trách, nhiệm vụ được giao là thước đo quan trọng đánh giá đội ngũ CB Đoàn các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội. Bởi vì, suy cho cùng, để đánh giá một CB nói chung cần phải nhìn vào thực tiễn công việc họ làm được là bao nhiêu,

hiệu quả công việc đến mức độ nào và tiến độ thực hiện có đáp ứng yêu cầu hay không. Chỉ có những nhiệm vụ cụ thể mới đánh giá sát thực và đúng được năng lực cũng như chất lượng đội ngũ này.

Theo tiêu chí này, đánh giá kết quả thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao cần làm rõ nhận thức, trách nhiệm đội ngũ CB Đoàn các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội trong tổ chức, thực hiện nhiệm vụ GD, quản lý đoàn viên, SV; trong thực hiện đường lối, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước, quy định của tổ chức Đoàn, của nhà trường; trong đổi mới chương trình, các hoạt động công tác thanh niên trong nhà trường. Kết quả công tác tham mưu, đề xuất với đảng ủy, ban giám đốc (giám hiệu) nhà trường về những chủ trương, biện pháp lãnh đạo, tổ chức thực hiện nhiệm vụ về công tác thanh niên; kết quả tham gia các hoạt động đoàn và phong trào thanh thiếu niên; kết quả tham gia các hoạt động chung của nhà trường; kết quả phối hợp thực hiện các nhiệm vụ với các tổ chức khác trong nhà trường đặc biệt là tổ chức công đoàn; kết quả xây dựng tổ chức đoàn trong các trường ĐH ngày càng vững mạnh, phát triển.

Năm là, mức độ, giá trị đạt được của công tác thanh niên và phong trào SV từ vai trò, trách nhiệm của đội ngũ CB Đoàn cùng với sự tin nhiệm, uy tín của đội ngũ CB Đoàn đối với tổ chức Đảng, Ban giám hiệu, Ban giám đốc, tổ chức Đoàn và đoàn viên, SV trong các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội.

Có thể khẳng định rằng, cho dù CB Đoàn trong các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội có cơ cấu hợp lý, trình độ chuyên môn cao, thực hiện chức trách, nhiệm vụ tốt, ... nhưng không được tin nhiệm, không có uy tín thì không thể đánh giá đội ngũ có chất lượng được. Sự tin nhiệm, uy tín của đội ngũ CBĐ đối với tổ chức Đảng, Ban giám hiệu, Ban giám đốc, tổ chức Đoàn và đoàn viên, SV trong các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội là vấn đề quan trọng để đánh giá đội ngũ này có thật sự hoàn thành xuất sắc những nhiệm vụ được giao hay không. Sự tin nhiệm và uy tín được đánh giá thông qua các hoạt động đoàn, phong trào thanh niên, thông qua các tự rèn luyện bản thân, thông qua việc học tập, thông qua cách ứng xử, ... từ đó chất lượng CB Đoàn và cả đội ngũ sẽ được nâng cao.

Uy tín của đội ngũ CB Đoàn các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội được xây dựng và phát triển trên nền tảng của sự nỗ lực, phát đầu không ngừng trong công tác cũng như học tập. Đây vừa là động lực cho họ phát triển vừa là cơ sở để tổ chức đoàn, lãnh đạo nhà trường và đoàn viên đánh giá, bầu cử họ vào giữ các chức vụ quan trọng của tổ chức. Sự tin nhiệm phải trên cơ sở những công việc thực tế họ làm được đối với tổ chức đoàn, với đoàn viên, SV mình quản lý. Sự tin nhiệm được thể hiện ở những hoạt động cụ thể mà họ tham gia chứ không phải chỉ bằng cách hô hào, khẩu hiệu, đưa ra các định hướng không có cơ sở khoa học để thực hiện đối với công tác thanh niên trong nhà trường.

CB Đoàn TNCS Hồ Chí Minh là CB Đoàn thể. Vì vậy việc tạo dựng lòng tin, sự tin nhiệm của mình đối với tổ chức, đơn vị và với đoàn viên, thanh niên là điều rất

quan trọng và cần thiết. Điều này bảo đảm sự thắng lợi trong những nhiệm vụ mà họ được giao phó, tránh đi được những rào cản đối với họ khi tham gia các hoạt động đoàn, các hoạt động xã hội khác. Khi đã có được sự tin nhiệm của cấp trên, uy tín đối với đoàn viên, thanh niên thì các công khác sẽ trở nên dễ dàng hơn nhiều. Đây cũng là yêu cầu đối với mỗi CB Đoàn các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội cần phải có được để đảm bảo sự phát triển toàn diện của cả đội ngũ.

Ngoài ra, môi trường đào tạo ĐH là một môi trường tri thức cao, từ đó yêu cầu cần có những CB Đoàn có tín nhiệm và uy tín thực sự chứ không cần những CB chỉ nói mà không làm. Muốn biết chính xác đội ngũ CB Đoàn các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội có thực sự được tin nhiệm và có uy tín hay không cần nhìn nhận vào sự ủng hộ của Đảng ủy, ban giám đốc (giám hiệu) thông qua các phong trào thanh niên, hay thông qua các chương trình, đề án CB Đoàn tham mưu. Cần nhìn vào sự ủng hộ của tổ chức Đoàn cấp trên đối với tổ chức đoàn cấp mình thông qua các chương trình làm việc, các đề án được phụ trách, các hoạt động được tham gia. Và cần nhìn nhận vào ý kiến của đoàn viên, SV trong các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội về CB Đoàn thông qua sự nhiệt tình của họ đối với phong trào, sự ủng

hộ bằng nhiều hình thức đối với các phong trào, bởi suy cho cùng sự ủng hộ đó chính là uy tín của CB Đoàn được đoàn viên, SV thể hiện ra.

3. Kết luận

Trong bối cảnh hội nhập, phát triển hiện nay, công tác thanh niên ở nhà trường đã có những biến đổi không ngừng để đáp ứng yêu cầu chung của tổ chức đoàn cũng như của xã hội. Việc nâng cao hơn nữa chất lượng đội ngũ CB Đoàn các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội là vấn đề cấp bách nhằm đáp ứng yêu cầu chung của công tác thanh niên trong tình hình mới. Nếu chất lượng đội ngũ này ngày càng cao và được phát triển đúng hướng sẽ là đòn bẩy thúc đẩy sự phát triển cho của tổ chức Đoàn TNCS Hồ Chí Minh trong tương lai gần vì đại đa số họ đều sẽ trở thành những CB tương lai của đất nước. Việc xác định rõ những tiêu chí đánh giá chất lượng đội ngũ CB Đoàn các trường ĐH trên địa bàn thành phố Hà Nội là cơ sở để đánh giá đúng đắn, đầy đủ nhất về chất lượng đội ngũ này. Đồng thời, góp phần xây dựng một nội dung còn thiếu trong đánh giá CB Đoàn nhà trường hiện nay.

Tài liệu tham khảo

- [1] V. I. Lê-nin: *Toàn tập*, tập 4, (1974), NXB Tiến bộ, Mát-xcơ-va, tr. 473.
- [2] *Hồ Chí Minh toàn tập*, tập 5, (2004), NXB Chính trị Quốc gia, Hà Nội, tr.240.
- [3] Phạm Đình Nghiệp, (1997), *Nguồn lực trẻ cho sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước*, NXB Thanh niên, Hà Nội.
- [4] Ngô Bích Ngọc, (2004), *Sự lãnh đạo của tổ chức cơ sở đảng đối với Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh trong các trường đại học, cao đẳng ở Hà Nội giai đoạn hiện nay*, Luận án Tiến sĩ Khoa học Chính trị, chuyên ngành Xây dựng Đảng, Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh, Hà Nội.
- [5] *Nghề Cán bộ Đoàn*, (2009), NXB Kim Đồng.
- [6] *Quyết định 289-QĐ/TW ngày 08 tháng 02 năm 2010 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về việc ban hành Quy chế Cán bộ Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh đã quy định cán bộ Đoàn*.

ESTABLISHING CRITERIA TO EVALUATE THE QUALITY OF HO CHI MINH COMMUNIST YOUTH UNION CADRES OF UNIVERSITIES AND COLLEGES IN HANOI

Le Cong Nghia

Vietnam Youth Academy
No.3 Chua Lang, Lang Thuong,
Dong Da, Hanoi, Vietnam
Email: nghiahvtn@gmail.com

ABSTRACT: *The quality of Youth Union cadres of universities and colleges in Hanoi is the combination of values that illustrates the consistency of the quantity of cadres, the structure of the organization as well as the quality of each cadre. The quality of Youth Union cadres reflects the results of Youth Union work and the ability to meet the demand and missions of Youth Unions in universities and colleges in each specific period of time. The purpose of establishing basic assessment criteria is to accurately evaluate the quality of Ho Chi Minh Communist Youth Union cadres of universities and colleges in Hanoi, which greatly contributes to the development of not only Youth Union work but also youth movements in these institutions. The article is hoped to clarify the features of Youth Union cadres and set up criteria to evaluate the quality of Ho Chi Minh Communist Youth Union cadres of universities and colleges in Hanoi at the present time.*

KEYWORDS: Criteria; evaluation; quality; Youth Union cadres; universities.